

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/wystawy/13510,Marzec-1968.html>
03.05.2024, 03:02

Marzec 1968

Na początkowych panelach ukazane zostały wydarzenia omawiające genezę Marca '68. Można podzielić je na cztery części: część pierwsza przedstawia świat w drugiej połowie lat sześćdziesiątych i tworzą ją fotografie prezentujące Sobór Watykański II, wojnę w Wietnamie, „rewolucję kulturalną” w Chinach, wojnę sześciodniową, rewoltę studencką w Paryżu i Praską Wiosnę. Druga część daje obraz Polski okresu rządów Władysława Gomułki poczynając od wiecu przed Pałacem Kultury w październiku 1956 r., poprzez obrazy życia codziennego doby „małej stabilizacji” i fotografie rywali I sekretarza („partyzanci” gen. Mieczysława Moczara i „ślązacy” Edwarda Gierka). Trzecia część ukazuje dzieje środowiska młodzieży działającej przed Marcem '68 na terenie Uniwersytetu Warszawskiego – „komandosów” skupionych wokół Jacka Kuronia i Karola Modzelewskiego oraz „rewizjonistów” m.in. Leszka Kołakowskiego i Włodzimierza Brusa. Czwarta część, przedstawia w ogromnym skrócie dzieje Żydów w Polsce w XX wieku – od tragedii Holocaustu i przez pogrom w Kielcach po próbę ukazania korzeni stereotypu „żydokomuny” i Żydów w „bezpiece”.

Trzon wystawy tworzy kilkadziesiąt zdjęć i dokumentów ukazujących przebieg wydarzeń marcowych w różnych miastach Polski (nie tylko w Warszawie) poczynając od spektaklu „Dziadów” w Teatrze Narodowym, poprzez zebranie nadzwyczajne Oddziału Warszawskiego Związku Literatów Polskich, wiece studenckie, manifestacje uliczne, masówki w zakładach pracy, po kampanię antysemitką i emigrację pomarcową. Obok zdjęć znanych zaprezentowano po raz pierwszy wiele unikalnych fotografii i dokumentów odnalezionych w Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej.

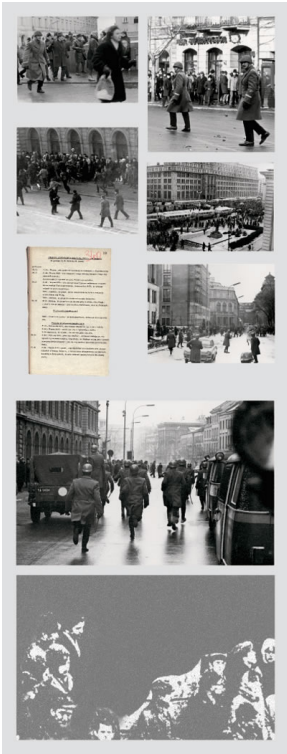

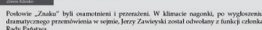

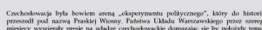
Eugene Seneta   Maria Theresia Rudnik   John Skowalski   John Zabacka

The composite image consists of three parts. On the left is a black and white portrait of a young man with dark hair, wearing a dark suit and white shirt. In the center is a yellowed, aged document with handwritten notes in blue ink. The document appears to be a form or a letter, with some text that is partially legible, including names like 'Richard M. ...' and '...'. On the right is a black and white portrait of an older man with light-colored hair, wearing a light-colored shirt and a dark jacket.

[illegible]

Z raportu Komendy Wojewódzkiej MO w Rzeszowie:
Nastąpiło ogólne rozczarowanie z trybuna Mariusa Spychalskiego na przewodniczącego Rad
Państwa. (...) natuże się szereg wypowiedzi i komentarzy, że stanowisko przewodniczącego Rad
Państwa powinien objąć ktoś, kogoś, który nie walczył z nami, nie odczłupiał paluszy ani rewo-
lucji demokratycznej.

ka Układu Warszawskiego dokonywały zbrojnej interwencji i narzuciły propagandę „Jedyną pomocą”. Mimo, że władze Czechosłowacji wezwały do nie stawiania oporu, w wielu miastach doszło do walk ulicznych. Najbardziej groźbowy przebieg, miały wydarzenia w Pradze.

Nu to czeskie Psie Pole
Z naszym hasłem:
Za wolną i za naszą niepodległość.

Główna chronił swoją pozycję i nat
pozwolił zostać wybrany i sekretar
zem KC PZPR. Dla docięcia
Dąpszy (niektórzy uważają, że
należał być jednak przedstawicielem
przez sekretarza generalnego KC
PZPR i onida Businessu dokonyw
kiedy doprowadził do takiego inter
wencji zbrojną w pociągach kraj
kaję 13 klatek Warszawskiego
"schronie socjalizmu". Fenomen
o na historii pod nazwą "doktry
ne Businessu".

